

Геоекономічні мотиви та інтереси держави і бізнесу в сучасних умовах

Віктор Терехов

*д.е.н., професор, професор кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,*

*e-mail: victorT@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-3400-6833*

Розбудова незалежності України об'єктивно потребує входження її у світове господарство на організаційно-економічних засадах ринкових відносин, а світогосподарські зв'язки стають одним із важливіших факторів економічного зростання, структурних зрушень та підвищення ефективності національного виробництва. Розвиток відносин відкриває додаткові можливості у розвитку соціальної сфери та створення належних умов для задоволення життєвих потреб народу України.

Принципове значення у розробках перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків держави повинні набути фактори їх багатовекторного спрямування. Як для кожної національної економіки, так і для України, включення в міжнародний розподіл праці пов'язане з проходженням складного шляху перебудови власних виробничих і організаційних структур та регулюючих механізмів державного впливу. Найголовнішим для цього є такі:

- вибір найбільш раціональних сфер взаємодії національної економіки зі світовим господарством;
- напрямком розвитку кожної зі сфер взаємодії;
- розробка і забезпечення правовою регулюючою базою учасників відносин;
- забезпечення механізму організації управління зовнішньоекономічними зв'язками та поетапне диференційоване включення національної економіки у світове господарство з обумовленою об'єктивністю для народного господарства;
- створення умов для гнучкого перетворення механізму включення у міжнародний розподіл праці як на макро –, так і на міжнародному, регіональному, галузевому та рівні підприємств для маневрування у виборі напрямів і пріоритетів співробітництва.

У сучасних умовах економічного стану України (військові дії) зовнішньоекономічні відносини – одна з найважливіших сфер її діяльності. Створення і розвиток цих відносин з усіма країнами світу, і особливо з найбільш розвинутими, сприяє інтернаціоналізації виробництва, підвищенню рівня технології та якості продукції. Тільки таким шляхом Україна зможе інтегруватися в Європейський і світовий ринок. З цього вимальовуються мотиви досягнення Україною необхідного гео економічного рівня:

- розвиток на основі сукупності економічних теорій, серед яких провідною є українська інноваційна теорія;
- не протиставлення, а органічна єдність ринкової саморегуляції та державного регулювання економіки;
- розвинена демократія, незалежність і патріотизм засобів масової інфор-

мації;

- заборона продажу землі іноземцям;
- збереження незалежності і керованості в політиці, економіці та культурі, забезпечення всіх умов для національної безпеки;
- політика односторонньої лібералізації зовнішньоекономічної діяльності по відношенню до країн, ринок яких завойовується з одночасним захистом свого ринку та підтримкою свого виробника тощо.

Звідси впливають і національні інтереси України:

- системна інтеграція у світове господарство із забезпеченням реальної міжнародної конкурентоспроможності;
- ефективна міжнародна спеціалізація, скоординована із внутрішньою структурною модернізацією та орієнтована на доступні прогресуючі сегменти світового ринку;
- міжнародна диверсифікація спрямована на ліквідацію монопольної чи монопсонної залежності від окремих зарубіжних ринків;
- становлення власних транснаціональних економічних структур із глобальним менеджментом;
- розробка національних логістичних коридорів;
- забезпечення належного рівня економічної безпеки з дійовими механізмами захисту від несприятливих міжнародних змін міжнародної кон'юнктури і фінансових криз.

Отже для України на сучасному етапі розвитку (в умовах війни) особливо важливим є повне і ефективно використання зовнішніх економічних зв'язків для вирішення нагальних науково-технічних, військових і господарських проблем, та сприятиме її просуванню на світовий ринок і інтегруванню в глобально міжнародну економіку.

Ключові слова: Національна безпека, геоекономічні мотиви, інтеграція, зовнішньоекономічна інтеграція, національна економіка.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року №2469 – VIII.
2. В.Рокоча, Б.Одягайло, В.Терехов. Геоекономіка та глобальні стратегії українського бізнесу /ВНЗ. Університет економіки та права «КРОК» антикризовий аспект К.2017 с.350.
3. План пріоритетних дій Уряду на 2024 р.
4. Цілі сталого розвитку на період до 2030 року, визначені Указом Президента України від 30.09.2019 № 722/2019.
5. План України в рамках програм підтримки Європейського Союзу «Український фонд» на 2024–2027 роки.
6. Солідарність ЄС з Україною. https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_uk
7. Підтримка інвестицій у промисловість України в умовах війни та повоєнного відновлення. Національний інститут стратегічних досліджень: коментарі експертів від 29.05.2023 р. <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidtrymka-investytsiy-u-promyslovisht-ukrayiny-v-umovakh-viyny-ta>